

## Bemærkninger til forslaget

### Almindelige bemærkninger

#### Baggrund for beslutningsforslaget

Beslutningsforslaget er en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 61 fra folketingsåret 2004-05, 2. samling, om forbud og grønne afgifter som redskaber i indsatsen mod hormonforstyrrende stoffer, se Folketingstidende, 2004-05, 2. samling, forhandlingerne side 3402 og tillæg A side 6789 og 6793.

I dag har Danmark verdensrekord i forekomsten af testikelkræft<sup>1)</sup>. Hver niende kvinde kan regne med at få brystkræft<sup>2)</sup>. Stadig flere drenge fødes med deforme kønsorganer<sup>3)</sup>. Unge danske mænds sædkvalitet er meget dårlig; 20-40 pct. har nedsat sædkvalitet ifølge nye internationale reference<sup>4)</sup>. Mange undersøgelser tyder på, at disse sygdomme er miljøbetingede, og deres stigende forekomst kan hænge sammen med udbredt forekomst af hormonforstyrrende stoffer i kost, kosmetik, indeklime og en række forbrugerprodukter som bl.a. ftalatholdigt legetøj<sup>5)</sup>. Det drejer sig især om stoffer, som virker som det kvindelige kønshormon østrogen eller som det mandlige kønshormon testosteron<sup>6)</sup>. Andre stoffer påvirker skjoldbruskkirtelhormonet thyroxin, der styrer hjernens udvikling og væksten.

Generelt gælder det for disse stoffer, at de påvirker den menneskelige hormonbalance negativt, især under forsterudviklingen<sup>3),7),8),9)</sup>. Da mange funktioner, f.eks. reproduktion, vækst og psykisk udvikling, styres af hormonbalancen, må enhver hormonpåvirkning betragtes som potentielt farlig for den enkelte og også for dennes efterkommere. Der kan være tale om irreversible påvirkninger, som kan true vores efterkommeres evne til at få børn<sup>9),10)</sup>.

Med begrebet hormonforstyrrende stoffer refereres der i dette beslutningsforslag til de stoffer, som af EU er vurderet som enten hormonforstyrrende eller potentielt hormonforstyrrende, og som produceres i mængder over 1.000 t pr. år. Desuden refereres der til en række stoffer, som produceres i mængder under 1.000 t pr. år. Det er ikke muligt at lave en udtømmen-

de liste over disse stoffer, men det drejer sig bl.a. om parabener og syntetiske muskforbindelser.

Stofferne forekommer i vidt forskellige produkter som læbestifter, lægemidler, shampoo, cremer, bilplejemidler, konserveringsdåser, undervognsbelægninger, legetøj, lampeskærme, blodposer, fugemasser osv.

Forslaget om EU's nye kemikalielov, REACH, og den danske kemikaliehandlingsplan fra 2005 er små skridt i den rigtige retning. Der er dog stadig langt til en situation, hvor hormonforstyrrende stoffer er udfaset fra selv de mest almindelige produkter og materialer, som vi omgiver os med i hverdagen. En række hormonforstyrrende stoffer er blevet forbudt i legetøj til børn. Men legetøj er ikke de eneste produkter, børn er i berøring med, og børn er heller ikke den eneste gruppe, der kan tage skade af kontakt med hormonforstyrrende stoffer. Med dette beslutningsforslag ønsker forslagsstillerne således at forstærke den generelle indsats mod de hormonforstyrrende stoffer.

### Bemærkninger til beslutningsforslagets enkelte punkter

#### Ad 1

Siden den 1. april 1999 har det været forbudt at sælge legetøj og småbørnsartikler med ftalater til 0-3-årige. Ftalaterne DEHP, DBP og BBP bliver fra april 2007 forbudt at bruge i legetøj til børn op til 14 år. Baggrunden er, at man i EU vurderer, at disse tre ftalattyper er særlig skadelige, idet de kan virke hormonforstyrrende, skade forplantningsevnen og skade børn i fosterstadiet.

Skoleudstyr som tasker, viskelædere og penalhuse tilhører ikke kategorien af legetøj eller småbørnsartikler. Det betyder, at de ikke er omfattet af de nye regler. Derfor foreslår Det Radikale Venstre, at Danmark indfører et nationalt forbud mod anvendelse af DEHP, DBP og BBP i alle produkter, som sælges til børn eller forventes at blive anvendt af børn. Det nationale forbud skal bruges som løftestang til at få gennemført et forbud i regi af EU.